

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

5. Mutans Evæ nomen.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56381)

sanam sub pedibus nostris; qui clavum in obte-
nent, ut sub eorum sceptro & diademate pacifico
verificetur illud, quod tempore Salomonis Regis
3. Reg. 5. pacifici dictum est: *Non est Satan, neque occur-
sus malus in circuitu.* Sat longo, cheu, tempore senfe-
runt Deus Pacis placatus: *In jonathab & tympano*
equidem potest laudari Deus Exercituum: sed me-
lius & quietius in Choro & Psalterio Deus Pacis:
melius in cymbali bene sonantibus ac jubilationis
Sanctus Deus Israel, Deus totius consolationis. Per te
ergo Maria consolatur nos Deus, bellis finem im-
ponens huiusce anni decursus, ut exultantes in hac
tua salutatione signare possimus annum, his verbis:
Ave steLLa, Ave porra,
xqVa MVa Do paX est orta.

LECTIO V.

Thema. Mutans nomen Eva.

De mu-
tatione
Eve in
Ave.

Dicamus tertio, per Ave Angelicum Gabrie-
lis, mutatum fuisse nomen Eve. Quod qui-
dem etiam literaliter verum est, quia illud Ave
retrogrado ordine litterarum facit nomen Eva,
quo alludere videtur hic versus, quo canimus: *Su-
mens illud Ave, Mutans nomen Eva.* Vltimus aliqui
in sentu accommodatio notant primum verbum
Angeli, Ave, habere primam litteram, A, quasi si-
gnificantem Adam, vltimam, E, quasi signantem
Eva, inter quas media est littera, V, designans Vir-
ginem, quae media est inter Adam & Evam, quia
per illam tamquam mediatricem Adae & Eve veri-
que sexui salus est restituta. *Clamant, E, vel, A,*
quos quot nascuntur ab Eva, ait Doctor Theologus
Holoer. in cap. 7. Sap. Nempè mox geniti in hanc
mortalitatem & miseram vitam infantes plotant, &
vocem quamdam videntur emittere inarticulatam,
quae in masculis videtur repetere, A, quasi Adam
in eula ent miserit suae; in foeminis, E, quasi Evam
eiusdem miserit arguerent. Atque huc referri vo-
lunt illud Salomonis: *Sum & ego mortalis homo si-
milis omnibus, & ex genere terreni illius, qui prior
factus est. Et ego natus accepi communem aërem, &
in similitudinem factam decidi terram, & primam vocem
similem omnibus emisit plorans.* Denique & alij allu-
dentes ad illud, Ave, dicunt idem significare quod
sine Va; hoc est sine maledictione, quia, a, quan-
doque particula negatiua est. Va autem interdictio
maledictionem significat. Hinc illud carmen ad
Virginem:

Sap. 7.

*Felix Mater Ave, qua mundus soluitur à Va:
Qua genitrix Eva, Va factu esse breve.*
Qui quidem versus ascribitur cuida Ioanni Bono,
Canonico Regulari Ord. S. Augustini in Cantipra-
to iuxta Cameracum; & hic Virgini Matri fuit de-
votissimus. Vide Tho. Cantip. l. 2. Apū. c. 1. p. 9.
Hae omnia pia sunt & accommodatiua. In ve-
ritate autem illa mutatio nominis Eve à B. Virgine

ne, accipienda est secundum formam & conditionem
Eve, omnino mutatam in oppositas proprietates
per sacram Virginem. Hoc inter ceteros antiquos
Patres fusc explicat S. Epiphanius l. 4. her. 78.

Primo ergo hic advertendum ex doctrina S. Nomen
Eve videtur
Patrum, quod nomen Eva deducitur à vita, quod
ipsum significat textus sacer. Vocavit Adam nomen
uxoris Eva, eò quod esset Mater cunctarum viven-
tium. Quare admittantur SS. Patres, quod postquam
Adam se & uxorem ad mortem damnatos et tran-
sgressionem agnovit, nihilominus uxorem vocat
Evam, siue vitam, aut viventem, Matremque vi-
ventium.

1. Rupertus hoc adscribit impoenitentia Ada-
mi, & contemptui cuidam Dei, superbiaque avaritia
eius duritiae. Quid in Janus, inquit, quae am in tali ar-
ticulo Evam dicere eam, quae non habet vitam? Di-
xerat Deus: In quacunque die comederis, morte mori-
eris. Et illa comederat. & viro dederat. & dandò
occiderat. Et nunc ei dicebatur. Quia pulvis es, in pul-
verem revertetur. Et sic utraque morte, tam corporis,
quam à vita mortuus erat, & adhuc mortuus, tam
spe quam vxor sua. Quid ergo in Janus, quàm in illo
talis causa iudicio nuncupare Evam, id est, vitam,
quae nec saltem habebat vitam, dicere Matrem cun-
ctarum viventium, quae est Mater cunctarum mori-
entium? Quid si hoc alius dixisset, ante peccatum sci-
lites, cum dixit: Hae vocabitur virago, quia de viro
sumpta est. si inquam tunc etiam dixisset: Hae voca-
bitur Eva, quia Mater cunctarum viventium, non
ita mirum esset. Nunc autem omnino mirabile est,
quod ubi moris corpore sententia preteritur, & iam
spirituali morte mortuus erat, uxorem Evam, id est,
vitam appellat. Notat quoque idem Rupertus, quod
nulquam sacra Scriptura in Genesi nomen illud
quod est Eva, commemorat, nisi hoc loco, & infra,
cum dicitur: Cognovit Adam uxorem suam Evam.
De quo sic rursus ipse: Ibi sicut & bit, si vite perspi-
cias, miranda cordis impoenitentia duritia est, mira
quoque carnis immutatio superbia, gloriantis adhuc in
ipsa peccata sua de posteritate futura. Hae Rupertus.

2. Alij interpretes excusant Adamum à con-
temptu, dicuntque hoc nomine uxorem suam nun-
cupasse, ad quoddam suum vxorisque suae solatium.
Solatur enim se & uxorem ad mortem damnatos,
quod per Evam gignet posteros viventes, in qui-
bus & ipsi, licet mortui, quasi parentes in Filijs vi-
cturi sint perenniter. Ita passim interpretes. Sunt ta-
men qui putant Adam sic uxorem vocasse per amara-
rum iocum & ironiam, cum se videret tantis septu-
miserijs & doloribus, vocat eam vitam, quae mors
potius est & incertus. Imò Isidorus l. 7. Ethimol.
dicit, quod Eva non solum significat idem quod
Vita, sed etiam idem quod Calamitas.

3. S. Epiphanius id Prophetice factum putat & Respon-
mystice, inspiratione divina, respiciendo ad Mari-
am, cuius Eva typus erat. Videtur ergo Adam de-
disse hoc nomen habito respectu ad Mariam, qui
nasciturus ex sola muliere, remedium & vita afferre
debet.

HANTRE

debebat. Sic in medio ite Dei memor fuit promiffionis de contritione capitis serpentis per mulierem, de qua vita reddenda per ipsam. Ideo vxorem vitam vocat, five viuificantem. Quasi dicat: Licet morti iusto iudicio Dei ad iudicor, non dubito tamen vitam reddituram per partum mulieris. Sic et ego credendo spem concipit vite aeternae, vt leniat dolores, in quorum medio se videt constitutum. Audi verba S. Epiphani: *Beata Mater Dei Maria per Evam significatur, que per anigma accepit, vt Mater viuificantem vocetur. Illa enim Mater viuificantem vocata est, etiam postquam auauit. Terra est, et in terram reuertitur post transgressionem. Et mirum est, quod per transgressionem hoc magnum cognomen habuit. Et quod quidem pertinet ad rem sensibilem, ab illa Eva omnis hominum generatio delicta est in terra: hic autem uere à Maria haec vita mundo generata est: viuificantem gigneret, et fieret Maria Mater viuificantem. Per anigma igitur, Maria Mater viuificantem est appellata. Hæc S. Epiphanius Hæc. 78.*

Itaque in hoc versu, *Mutans nomen Eva*, non aliud cogamus, quam vt Maria sit nobis altera Eva, & vere Mater viuificantem mutans calamitatem & maledictionem, quam nobis attulit Eva, in felicitatem & benedictionem. Est enim uere Maria altera Eva, sed primæ opposita in bonum nostrum, quod per varias antitheses ostendunt SS. Patres.

1. Eva datum est aperire corpus sensibile propter uoluntatem sensibilem: Maria datum est, vt pareret Agnum, ex cuius gloria & uolere ferret nobis indugentium incorruptibile, inquit S. Epiphanius.
2. Eva motus causa facta est hominibus: Maria causa vite, per quam genita est nobis vita.
3. Per Evam abundauit delictum: Per Mariam superabundauit & gratia.
4. Auatrix peccati Eva, auatrix meriti Maria. Illa occidendo obfusit. Ista uiuificando profusit. Illa per uisitationem sanauit, ait Aug. serm. 18. de Sanctis.
5. Eva lacrymas nobis protulit & dolores: Maria gaudium attulit & exultationem.
6. Eva causa fuit exilij & expulsiõis à Paradiso: Maria causa est reuocacionis in Paradisum & Regnum.
7. Eva spinas nobis protulit, tribulos, & sentes: Maria flores, rosas, & lilia.
8. Eva multos genuit reprobos, & ideo Mater est merientium. Maria Mater est electorum, Mater viuificantium.
9. Eva genuit nos Terræ & Tempoti: Maria genuit nos Cælo & Aternitati. Ideo Eva Mater est huius sæculi: Maria Mater futuri sæculi.
10. Eva in cinerem reuerfa est, iuxta sententiam à Domino pronunciatam: Maria preseruata à corruptione, etiam cælum ascendit in corpore.
11. Eva in multis peccauit per superbiam, infidelitatem, inobedientiam: Maria nullo peccato infecta fuit, sed per humilitatem, fidem, obedientiam, restituit, quod Eva perdidit.

12. Eva consensit serpenti, Maria eius caput contulit.
13. Eva credidit uerbis Angeli deceptoris: Maria credidit uerbis Angeli Gabrielis.
14. Eva credens uerbis Angeli tenebratum accepit fructum omnium malorum seminatum: Maria credens uerbis Angeli lucis concepit fructum omnium bonorum seminatum.
15. Eva per colloquium cum Serpente mundo intulit bellum: Maria per colloquium cum Gabriele pacem attulit, & fœdus diuinum a humanum.

Propterea et ego dicimus: *Sumens illud Aue: Gabriella ore: funda nos in pace: Mutans Eva nomen.* Certe hoc Aue Angelicum sepe repetitum, & nobis gratiam, & Mariæ gaudium, & Trinitati gloriam, & Angelo honorem, quasi de nouo tribuit, vt ex dictis constat, ideoque pijs mentibus crebra illius rememoratio commendatur. Revelatum legitur apud Greg. lib. 4. Reuel. c. 12. S. Gertrudi Archangelum Gabrielem toties nouo spiritus irradiatione fulgore, quoties Annuntiatum per ipsam Virginem facta deuotè recolitur, & recitatur. Quare pia oratio praxis est, dum recitamus salutationem Angelicam, illam Gabrielem offerre, vt nostro nomine eam offerat B. Virgini, cum ea reuerentia, amore, & iubilo congratulationeque, quibus eam primum pronunciauit, quando Legatus à SS. Trinitate diuini partus nuntius extitit: sicque se ad pietatem componere, quasi audires Gabrielem tuo nomine Virginem salutantem; & exinde animi reuerentiam & demissionem magnam in illius recitatione concipere. Quinimmo & hoc iuuat considerare, illud Aue Angelicum non prouenire ab Angelo nisi tanquam ab instrumento, esse autem à Sanctissima Trinitate primario, que uirtutis Angeli uoce inuengens singula uerba oleo Spiritus Sancti, vt penetraret efficacissime & cor Virginis, & cor nostrum; restatque oleum istud cum gaudio & gratiarum actione à corde Virginis & corde nostro in cordiuum.

S. Bern. ostendit, quomodo per illud Aue de promptu Gabrielis ore, mutatum sit nomen Eve, per dictionem & fors Filiorum ac Filiarum eius, sic alloquitur eas: *Currite Matres, currite Filie, currite omnes, que post Evam, & ex Eua, & parturimini, & parturite cum tristitia. Adite uirginalem thalamum, autem parietis apponite, auiscutate quid nuntiet Angelus, unde consolemini. Lætate Pater Adam, magister Mater Eva, qui sicut omnium parentes, ita estis & perceptores, & prius perceptores, quam parentes. Lætamine tamen super tali Filia. Currite Eva ad Mariam, Mater ad Filiam. Filia pro Matre respondeat, & Matre pro Matre auferat. Patri pro Matre satisfaciat, quia si uir cecidit per fornicationem, non erigitur nisi per fornicationem.*

Idem S. Bernardus illud Aue Angelicum ac Responsum Mariæ sic æstimat, vt Aue uocet Nuntium consolationis, Responsum Mariæ nomen Responsum.

M. V. al-
tera Eva,
sed prima
uare op-
posita.

Praxis
pia salu-
tationem
Angelicam
recitanda
& offerenda.

Serm. sancti

sum iactura & misericordia pro Filijs Adæ & Evæ. ditione, tandemque fruamur utriusque visione. Sic enim alloquitur Mariam iam a Deo electam, & ad quam exules Filij Evæ suspiramus, generati & ab Angelo salutatam. Audisti Virgo salutum, audisti fletus in hac lacrymarum valle.

Et modo. Expectas Angelus responsum tuum: expectas & nos verbum orationis, quos premisi sententia damnationis. Hoc expectas à se stibilibus Adam cum misera sobole exul de Paradiso. Expectans Patres suis in regione umbrae mortis, & totus mundus suis pedibus advoluit. Ex ore suo pendet solamen misericordie, & semper sapientiorum, salus uniuersorum. Hec Bernardus.

Ergo ex hoc nuntio & responso pendebat mutatio sortis Filiorum Adæ, Filiarum Evæ: sic per obedientiam suam Maria corrigebat inobedientiam Evæ, maledictionem in benedictionem, spinas in rosas convertens, mutans nomen Evæ, quam vis de eius ortu genere. Quapropter sapienter & acutè dixit Scdulus lib. 1. Carm.

Et velut in spinis mollis Rosa surgit acutis, Nil quod laeder habens, Matremque obicitur honore: Sic quoque Eva de stirpe sacra veniente Maria, Virgini antiquæ facinoræ nova Virgo piavit. Sicut spina rosam genuit Iudæa Mariam: Vt visum virtus operiret, gratia culpam. Spina asperitatem habet offendentem, aculeisque armata lædit contrectantem. Rosam tamen gignit sine aculeis, sine horrore asperitatis, odore suavem, attractu lenem. Haud secus Eva & Iudæa peccatorum aculeis aspera, multisque obnoxia malis, quibus læpè Deum offendit, Virginem Mariam produxit sine labe & asperitate peccati. Et id quidem non ex suis meritis, sed ex solo Dei beneplacito; qui tantæ Virginitatis ortu & puritate voluit humani generis sortem honorare, & ab infelicitate commutare. Voluit enim vi virtus sacrosanctæ Virginitatis humane conditionis in veteratum tegeter vitium, & gratia illius cumulatior nostram obvelaret culpam: imò voluit, ut virtus Filij eius nostram tegeter vitium, & illius gratia nostram deleter culpam. Sic verum est de Virgine: Quod Eva tristis absukit, tu risidua alio germine. Et de Christo: Quod vetus Adam possit: Hoc novus Adam abluat. Et sicut Apostolus dixit: Primus homo de terra terrenus: Secundu homo de celo celestis. Sic dicere possumus: Prima Eva de terra terrena: Secunda Eva de celo celestis, quantum scilicet ad conversationem & mores tota celestis fuit, magis conversata cum Angelis in caelis, quam cum hominibus in terra, quasi cælo nobis Mater exorta. Et quod adjunxit Apostolus: Sicut portamus imaginem terreni, portemus imaginem celestis; non solum ad Adam & Christum, sed & ad Evam & Mariam referri potest. Quasi diceremus: Sicut aliquando assimilati sumus terreno Adæ & terrenæ Evæ in peccatis: ita converti ab illis assimilemus celesti Adæ Christo & celesti Evæ Mariæ: conformemur illis per vitam spiritualem, per virtutes celestes, per mores sanctos. Sic mutabitur in nobis nomen Adæ & nomen Evæ, Christi & Mariæ imitatione & beate

Nec cuiquam exigi momenti videatur, quod de mutatione nominis hic traditur: nam in scriptura sacra non sine mysterio mutata pleaque sunt nomina. Non sine mysterio nomen Abram mutatur in Abraham Deus; & nomen Sarai in Sara, sive Sarah, addita utrobique littera, Hec, quæ præcipua est in nomine Tetragrammato, sive ineffabili Dei, & idem significat quod Vita. Significabitur mysterium incarnationis, quo I Messias, qui est Deus Deique Filius, & Vita per essentiam, ex Abraham & Sarah esset nasciturus, nobis vitam allaturus per illam nativitatem. Vnde & Sara typus fuit beatissimæ Virginis, quæ dum Isaac genuit, dicit: Ratum fecit mihi Dominus, quæcumque audiverim: corradabit mihi, sive ut Chaldee habet: Gaudium fecit mihi Deus, omni qui audiverim, congratulabitur mihi. An non ibi typus Mariæ parientis Christum, qui est Desiderium & gaudium collium aeternorum, An non ipsa canit: Exultavit spiritus meus in Deo salvatori meo: ex hoc enim beatam me dicent omnes generationes. Quid correspondentibus verbis Sara Maria potuit canere, ut Typus adimpletetur veniente veritate?

Adde, quod Sarai, prout antea vocabatur, idem significaret quod Princeps, vel Dominia mea, pura donus meæ, quomodo eam vocabat Abram. Sara verò, sive Sarah, absolute significat Principem & Dominam, quomodo eam vult vocari Deus. Quasi diceretur: Sarai hæcenus vnus manii & familiaris fuit Dominæ: iam verò erit Sara, id est, absolute Princeps & Dominæ, quia erit Mater multarum gentium per Isaac, quem pariet. Mariæ ergo hic rursus typus erat, quæ est verè Sara, id est, Princeps & Dominæ, Materque omnium gentium per Filium suum. Et idem omnes Nationes Christianæ eam Dominam nostram suo idiomate appellant per excellentiam. Sic Galli vocant, Nostra Dame; Itali & Hispani, Nuestra Señora. Germani sive Flandri & Teutonæ, Onse Lieve Vrouw, & alij conformiter suæ linguæ. Hinc & illæ nuncupationes, ob erectas varijs in locis Basilicas in honorem B. Virginis sub varijs titulis: Nostra Dominæ de Fide, Nostra Dominæ de Consolatione, Nostra Dominæ de Misericordia, Nostra Dominæ de Lactitia, Nostra Dominæ de Bona Voluntate, &c. Vique ipsa est Princeps & Sara nostra, quæ in omni populo & gente primatum tenet.

Sicut verò ei convenit nomen, Evæ, & nomen Saræ, in mysterio, quia Mater viventium, & Dominæ gentium; ita & Nomen Mariæ non fuit ei impositum sine mysterio, præcipuoque honore est dignum, quia omnia alia nomina in se completiuit, & excellit. Est enim proprium nomen huiusce Virginis ab æterno electæ in Matrem Dei, quod post nomen Iesu sanctissimum est & suavissimum, duplici affectu amotis & reverentiæ profertendum, ac

MANTE

1. Cor. 15.

R. Cor. 15.

Gen. 17. Nomen Sarai. Sara. B. M. P. applicat.

Præf.

col. 1.

cordi reconcedendum, ut tanquam Oleum effusum, illud caeli. Iti inbuat pietate & dulcedine, & ad se trahat cum iubilatione. Hæc debent esse prima dici verba & nomina, corde concepta, & ore prolata. Iesus, MARIA, quibus cætera includantur, & per illa sanctificentur. & sic etiam debent esse ultima: immo quoties quis nocte exurgit, sunt repetenda, quia sunt fidei, spei, charitatis, & devotionis excellentissima motiva, & contra cogitationes impuras, aut noxias, omnesque tentationes adiumenta fortissima. Hæc sunt nomina, quæ consolantur Filios Adæ & Evæ in hac lacrymarum valle, mutantque eorum lacrymas in gaudium & exultationem.

Picigitur & verè dixit quidam ex antiquis, I-diotâ nomine, Sapiens veritate: Dedit tibi MARIA Trinitas Nomen, quod post Nomen Filij tui est super omne Nomen, ut in nomine tuo omne genua flectatur, coelestium, terrestrium & infernorum. Hoc nomen super omnia nomina Sancti. Nam reficit lassos, sanat languidos, illuminat caecos, penetrat dueros, vincit Agonias, jugum Diaboli extrudit. An non cigo Oleum effusum, oleum efficax & suave Nomen illud, mutans nomen Evæ? An non Filiorum Adæ alleviatur & computrescit jugum à facie huius Olei? Addit idem viclandus: Tanta excellentia est hoc Nomen MARIA, ut ad eius invocationem caelum & terra lætetur, Angeli congratulanti, Dæmones tremanti, inferni conturbentur.

Huius conforme est, quod ex Revelationibus S. Brigittæ refert Dionysius Carthusianus, Exegeticus Doctor dictus, Beatam Virginem dixisse apparuisse, & dixisse. Audi quantum Filius meus nomen meum honorat. Angeli dum illud audiunt, gaudent, & gratias agunt, quod Deus per me talem gratiam tui fecit, ut videant humanitatem Filij mei in Deitate glorificatam. Qui in Purgatorio sunt, gaudent, sicut ager in læte, auditio verbo solati. Angeli quoque boni auditio hoc nomine Iustitiam magis appropinquant, & de eorum lætatur profectu, quibus ad custodiam sunt deputati. Omnes quoque Dæmones verentur hoc nomen, & illud fugiunt. Hæc tibi.

Agnoscent nimirum Dæmones nomen illius mulieris, de qua dictum est, ipsa conteret caput tuum. Agnoscent Angeli nomen illius mulieris, quæ salutationem excipit ex ore primarij Archangeli Gabriëlis, Agnoscent Filij Adæ & Evæ Nomen novæ Matris; quæ mutat infelix Omen antiqui facinoris, & idèd Nomen eius est Nomen consolationis, & veritatis.

Hoc nomen ita in veneratione olim habuere Christiani & Monachi Hierosolimitani, ut Theobaldus Episcopus Cantuariensis Roma rediens, & in Capitulo S. Bertini Audomari sermonem faciens, afferuerit eos in honorem Deiparæ quinque Psalmos psallere consuevisse à singulis litteris nominis eius incipientes: Magnificat, Ad Dominum sum tribulaver, Recribue, In convertendo, singulis præmittendo Salutationem Angelicam. Hoc in-

telligens quidam Religiosus Virgini devotissimus, solacio nomine, omni die id imitatus est. Circa Festum vero S. Andree anno 1163, in dormitorio repertus est mortuus. Sed corpus septem diebus palam ostensum est cum duabus rosis purpureis ad oculos, totidem ad aures; & una ex ore, in qua Nomen MARIA habebatur. Convocati fuerunt Episcopi, quorum unus fuit Episcopus Atrabatenfis, fuerunt quoque Abbas Cisterciensis; & multi alij advenerunt, ut viderent Magnalia Dei Ista habetur ex Archiepiscopi Masterij S. Bertini in Belgio, habetur, ibidem tabella huius rei testis, appensa iuxta Altare B. Virginis.

Hanc piam præxim multi non sine fructu imitabatur, eisdem Psalmos recitando in honorem nominis Mariæ. Aliqui etiam in eiusdem honorem quatuor Cantica specialiter laudes Virginis continentia, & eisdem litteras initialia habentia recitabant, scilicet, Magnificat, Ave Regina colorum, Regina caeli, Involuta, Ave Maria Stella. Quod si non omnibus propterea Rosa ex ore, aut oculis, vel auribus prodeunt, scilicet tamen dixerim, qui nomina IESU & MARIA in corde per devotionem & amorem radicata gerunt. Sic enim fieri potest cor eorum charitate Rosa, puritate Lilium, humilitate Viola, coelestium desiderio Hyacinthus, Felix Cor, ut antea insinuavimus, quod quotidie maneat, sicut flos ad Solem suum, se expandit ad Iesum & Mariam luminis omnis Fontem, pronuntiando eorum nomina cum amore, reverentia, & gratiarum actione, ac dilatando se per desideria ipsius placendum, & per proposita firma à peccatis abstinendum. Felix Cor, quod vesperi rursus, instar floris ad Solis occasum se claudens, in se reflectitur, Iesum & Mariam simul in se concludens, non potest nisi in pace in idipsum dormire & requiescere. O in pace O in idipsum! O qui dixit: Dormiam & requiescam, inquit Augustinus.

Concludamus & dicamus: O Maria, sumus ex ore nostro Ave Angelicum, sicut ex ore Gabriëlis, solidamque impetra nobis cordis pacem; quia Deo feliciter quiescamus, & exultemus in Iesu salutari tuo. Et ut labem ac saniem ab Eva in nos derivatam mutes, & à sensibus nostris amoveas, pone nomen tuum amabile super oculos nostros, ut in luce miserationum tuarum eos aperire possimus: Pone super aures nostras, ut non timeamus à verbo alpero in iudicio tremendo: Pone super os nostrum, ut in vita & in morte, imò & in æternum, misericordias tuas & Iesu Filij tui valeamus decantare. Sic non dubitabimus Rosas æterni viroris, æternique odoris, ab oculis, ab auribus, ab ore nostro posse tuo favore prodire.

LECTIO VI.

Thema. Solve vincla rei.

Sicut supra demonstravimus, quicquid lucidum est in caelis, quicquid speciosum in terris, solere Mariæ attribui à SS. Patribus, ob eius eminentiam & gratiam.

Nomen Maria, post nomen Iesus, super omnia nomina. Lib. de Constantia. Virgini c. 5.

Lib. 2. de laudib. Virg. cap. 41. mo.

Nomen Maria in quanta olim veneratione habitum.

Exemplum

De ditione B. M. V. Titulus & gratia & precor.